

Postanowienie z dnia 16 marca 1995 r.
I PZP 8/95

Zakład, który z mocy art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.) stał się jednostką komunalną, nie posiada cech państwowej jednostki organizacyjnej, której dotyczy ustawa z dnia 10 lipca 1985 r. o rocznych nagrodach z zakładowego funduszu nagród w państwowych jednostkach organizacyjnych nie będących przedsiębiorstwami państwowymi (Dz. U. Nr 32, poz. 141 ze zm.).

Przewodniczący SSN: Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Maria Mańkowska (sprawozdawca), Andrzej Wróbel,

Sąd Najwyższy, przy udziale prokuratora Stefana Trautsołta, po rozpoznaniu w dniu 16 marca 1995 r. sprawy z powództwa Hanny K. przeciwko Administracji Budynków Komunalnych-Zakładowi Budżetowemu w P. o zapłatę, na skutek zagadnienia prawnego przekazanego przez Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku postanowieniem z dnia 9 lutego 1995 r., [...]

p o s t a n o w i ł :

o d m ó w i ć udzielenia odpowiedzi.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Hanna K. w pozwie przeciwko Administracji Budynków Komunalnych-Zakładowi Budżetowemu w P. wносиła o zasądzenie nagrody z zakładowego funduszu nagród za 1992 i 1993 rok.

Strona pozwana, wnosząc o oddalenie powództwa wyjaśniła, że powódka pracowała od 1 lipca 1992 r. do 1 grudnia 1993 r., nie nabyła zatem prawa do nagrody, skoro w 1992 ani w 1993 roku nie przepracowała całego roku, a umowa o pracę została rozwiązana na mocy porozumienia stron, nie zaś z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Sąd Rejonowy w Ełku (rozpoznając sprawę ponownie, po uchyleniu przez Sąd rewizyjny wyroku z dnia 29 maja 1994 r., oddalającego powództwo) wyrokiem z dnia 30 listopada 1994 r. oddalił powództwo i uznał, że powódce nie przysługują nagrody z zakładowego funduszu nagród za lata 1992 i 1993 z powodu nie spełnienia warunków do ich nabycia.

W wyniku rozpoznania rewizji powódki, Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku postanowieniem z dnia 9 lutego 1995 r. przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia budzące poważne wątpliwości zagadnienie prawne następującej treści:

"Czy określony w art. 3 ust. 1 ustawy z 10 lipca 1985 r. o rocznych nagrodach z zakładowego funduszu nagród w państwowych jednostkach organizacyjnych, nie będących przedsiębiorstwami państwowymi (Dz. U. Nr 32, poz. 141) okres pracy, od

którego zależy wysokość nagrody, oznacza tylko pracę w zakładzie wypłacającym nagrodę, czy też ogólny staż pracownika, który nabył prawo do nagrody".

Zdaniem Sądu Rewizyjnego, Sąd I instancji nie wyjaśnił należycie charakteru prawnego pozwanego zakładu pod kątem obowiązywania w nim ustawy z dnia 10 lipca 1985 r. Z dołączonego do akt sprawy statutu pozwanego zakładu (k. 115) wynika, że działa on na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 maja 1991 r. w sprawie zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 42, poz. 183). Rozporządzenie to stanowi, że zakłady budżetowe utworzone w trybie nim określonym, są państwowymi jednostkami organizacyjnymi. Zarówno z tytułu ustawy z dnia 10 lipca 1985 r., jak i jej art. 1 wynika, iż ma ona zastosowanie w państwowych jednostkach organizacyjnych nie będących przedsiębiorstwami państwowymi. Z tych względów, na zasadzie art. 18 § 2 k.p. obowiązujący w pozwanym zakładzie regulamin podziału nagród jest nieważny w zakresie unormowań mniej korzystnych dla pracowników, niż przepisy wymienionej ustawy. Takim mniej korzystnym unormowaniem jest § 5 regulaminu podziału nagród w porównaniu do art. 6 ustawy z dnia 10 lipca 1985 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wątpliwość objęta przedstawionym wyżej zagadnieniem prawnym dotyczy zgodności regulaminu przyznawania nagród z zakładowego funduszu nagród z unormowaniem art. 3 ust. 1, a także art. 6 (co wskazano w uzasadnieniu pytania prawnego) ustawy z dnia 10 lipca 1985 r. o rocznych nagrodach z zakładowego funduszu nagród w państwowych jednostkach organizacyjnych nie będących przedsiębiorstwami państwowymi (Dz. U. Nr 32, poz. 141 ze zm.). Ustawa ta nie ma jednak zastosowania do przedsiębiorstw komunalnych.

Stroną pozwaną w sprawie jest Administracja Budynków Komunalnych-Zakład Budżetowy w P., który z mocy art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.) stał się jednostką komunalną, nie posiada więc cech państwowej jednostki organizacyjnej, której dotyczy ustawa z dnia 10 lipca 1985 r. Komunalny charakter pozwanego zakładu pracy wynika również z ogólnej zasady wyrażonej w art. 6 ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 16, poz. 95 ze zm.), mocą której, do zakresu działań gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów, a art. 7 ust. 1 pkt 7 tej ustawy stanowi, że zadaniami własnymi gminy objęto komunalne budownictwo mieszkaniowe.

Powyższe potwierdza również to, że pozwany Zakład działa na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 maja 1991 r. w sprawie zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 42, poz. 183) i uchwały Rady Miejskiej w P. z dnia 30 grudnia 1991 r. w sprawie nadania Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w P. nowych form organizacyjnych.

Podstawą prawną tej uchwały jest właśnie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym..., który zobowiązywał rady gmin w terminie do 31 grudnia 1991 r. do określenia organizacyjno-prawnej formy prowadzenia działalności gospodarczej, wykonywanej przez dotychczasowe przedsiębiorstwa komunalne.

Przytoczony stan prawny przedsiębiorstw komunalnych przekonuje o tym, że również Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w P., którego zakładem budżetowym jest strona pozwana, straciło status państwowej jednostki organizacyjnej i stało się od daty wejścia w życie ustawy z dnia 10 maja 1990 r., tj. od 27 maja 1990 r., przedsiębiorstwem komunalnym, nie tylko z nazwy, ale zgodnie z obowiązującym prawem.

Sąd Wojewódzki wadliwie przyjął, że pozwany Zakład jest państwową jednostką organizacyjną i ten status prawny wywiódł z przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 maja 1991 r. w sprawie zakładów budżetowych. Uwadze Sądu rewizyjnego uszedł ust. 2 § 1 tego rozporządzenia, którym objęto jego przepisami również jednostki organizacyjne gmin.

Z tych wszystkich względów, wobec wykazanego wyżej, odmiennego stanu prawnego występującego w rozpoznawanej sprawie, niż przedstawiony w pytaniu prawnym, Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

=====